

Helse- og omsorgsdepartementet

v/ postmottak@hod.dep.no

Skien 17.01.14

Endringer i alkoholloven med forskrift - høringsuttalelse

Vi viser til Høringsnotat fra Helse- og omsorgsdepartementet om endring av lov 2. juni 1989 nr. 27 og forskrift 8. juni nr. 538. Kompetansesentrene rus (KoRusene) i regionene sør, vest Stavanger, vest Bergen, Oslo og region øst har valgt å gi en felles høringsuttalelse.

KoRusene er fornøyd med at departementet fremmer forslag til endring av alkoholloven slik Stortinget har initiert.

KoRusene mener at det er flere ulemper enn fordeler med at Alkohollovens bestemmelser gir kommunene anledning til å sette lokale rammer for loven. Vår erfaring er at ulikhet i skjønnsmessige vurderinger oftere enn ønskelig fører til at det gjøres beslutninger som bevillingshavere med rette opplever som ulikhet for loven. Et vidt rom for skjønn i tolkning av loven fører også til at det for ofte ikke helt er samsvar mellom loven slik det lokale regelverk forutsetter og den kommunale forvaltning av brudd på de samme bestemmelsene. Vi mener at større grad av felles bestemmelser vil styrke lovens legitimitet og bidra til en bedre kvalitet på lovens håndhevelse.

Av denne grunn ønsker KoRusene et felles prikkbelastningssystem. KoRusene registrerer at kommunene vurderer spørsmålet om krav om prikkbelastningssystem ulikt.

KoRusene vil i det følgende kommentere de enkelte forslagene kronologisk til høringsdokumentet.

2.7
Vi registrerer at departementet er i tvil når det gjelder spørsmål om omsetting av narkotika og diskriminering på utestedet. KoRusene mener at brudd på disse bestemmelsene bør inngå i prikkbelastningssystemet slik at alle brudd som kan føre til konsekvenser knyttet til bevilling inngår i et og samme system.

Loven omhandler en situasjon der et skjenkested gjentatte ganger, eller mer enn en gang, av kontrollmyndighet og/eller politiet er gjort oppmerksom på at det brukes og/eller omsettes narkotika, og at det forutsettes at det iverksettes tiltak for å stanse dette. I opplæringsprogrammet Ansvarlig Vertskap poengteres det sterkt at det er politiets rolle å avdekke og reagere på bruk og omsetting av narkotika, og

skjenkestedene oppfordres til å kontakte politiet for å innlede et samarbeid. Et skjenkested som samarbeider med politiet om å hindre omsetting vil ikke kunne ilegges prikkbelastning for slike brudd. Bruk av narkotika rammes evt. av bestemmelsene om åpenbart påvirket, men vil fra kontrollmyndighetenes sin side oppfattes som risiko for omsetting, som bør forebygges.

Vi foreslår at det ved slikt brudd ilegges en belastning på 2 prikker. Dette fordi det reelle bruddet fra skjenkestedets side er unnlatelse av samarbeid med politi og kontrollmyndighet.

Vi oppfatter diskriminering som brudd på både nasjonale lover og overnasjonale konvensjoner, som tilsier at bruddet er alvorlig, og foreslår 4 prikker brudd på bestemmelsen om diskriminering. Ordet "gjentatte" tas ut av bestemmelsen.

KoRusene mener at opptjeningsperioden bør være 12 mnd fra overtredelsestidspunktet.

Kommunen kan ved en kort opptjeningsperiode være mindre tilbakeholdende ved tildeling av prikker enn ved en lengre. Dette gir sterkere styringssignaler til næringen. En lang opptjeningsperiode kan medføre at kommuner blir tilbakeholdende ved beslutning om prikkbelastning, noe som vil være uheldig både når det gjelder konsekvens i rutinene, når det gjelder klarhet i styringssignaler, og når det gjelder forutsigbarheten for næringen.

KoRusene er for det meste enige i forslagene om minstereaksjon og prikkbelastninger.

Vi foreslår likevel at

Manglende levering av omsetningsoppgaver innen kommunens fastsatte frist/manglende betaling innen kommunens frist. (inklusive normale purrerutiner)

og

Brudd på regler om styrer og stedfortreder

gis en verdi på 4 prikker. Dette er forhold som skjenkestedet skal ha kontroll på og som i motsetning til mye annet ikke er relatert til en "uvitende" tredjepart. Dette er forhold som vil inngå i begrepet "uforsvarlig drift", men bør hver for seg gis en kraftigere reaksjon enn de foreslåtte 2 prikker, både for å markere viktigheten av at dette er i orden, og fordi slike brudd unødige påfører kommunen merutgifter.

Av samme begrunnelse mener vi at brudd på *vilkår i bevillingsvedtaket* bør medføre 2 prikker. Flere kommuner setter vilkår for å kunne ha bevilling. Brudd på slike vilkår må gis den konsekvens kommunen selv har besluttet. For eksempel kan en kommune sette vilkår om at styrer/stedfortreder eller andre ansatte innen visse frister skal ha gjennomført kurs i Ansvarlig Vertskap for å opprettholde bevilling. Da vil kommunen også måtte kunne trekke bevillingen tilbake. Denne retten til å stille vilkår med konsekvenser som ikke følger prikkbelastningssystem bør tydeliggjøres i forskriften.

KoRusene mener at

Konsum av medbrakt alkoholholdig drikke

og at

Gjester medtar alkohol ut av lokalet (bør endres til skjenkearealet)

bør medføre 1 prikk. Vi er ikke uenig i departementets vurdering av alvorlighet. På den annen side er dette brudd som for det meste følger av at gjester med forsett lurer skjenkestedet. Dette er også brudd som stiger i alvorlighetsgrad ved at bruddene oppstår gjentakende. Da inntreer en skjønnsmessig vurdering av skjerpene omstendigheter.

3.3

KoRusene støtter kravet om 2 kontrollører.

3.4

KoRusene mener at forskriften må stille krav om opplæring av kontrollører, slik det beskrives i veileder i skjenkekontroll IS-2038.

3.5

Departementet ber særskilt om høringsinstansenes syn på 4 spørsmål vedrørende krav om sen skjenkekontroll. KoRusene mener at det bør stilles krav om sen skjenkekontroll, og at dette kravet bør rettes mot kontroll av steder med åpningstid etter klokka 23:00. Vi mener at det ikke er hensiktsmessig å legge begrensninger i antall sene kontroller, og at slike kontroller må gjennomføres i perioder og ved anledninger der risiko for overtredelse er høyest.

5.2

KoRusene finner forslaget om å dele gebyrene i et søknads (eller administrasjonsgebyr) og et omsetningsgebyr hensiktsmessig. Vi finner tallmaterialet som ligger til grunn for forslagene om gebyrenes størrelse som uklare og er fornøyd med at departementet vil gjøre en ny vurdering. Det kan virke som om departementet i sitt forslag til gebyrfastsettelse tar høyde for en midlertidig økning av utgiftene som skal dekkes av gebyrinntekter. Hvis dette er begrunnelsen vil en logisk konsekvens også være at det tas sikte på å redusere nivået når eller hvis utgiftene synker. Dette framkommer ikke.

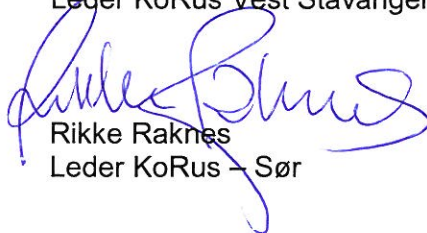
Vennlig hilsen,

Vibeke Johannesen
Leder KoRus Vest Bergen

Bente Sikveland
Leder KoRus Vest Stavanger

Ragnhild Audestad
Leder KoRus – Oslo

Solveig Brekke Skard
Leder KoRus – Øst

Rikke Raknes
Leder KoRus – Sør